

*Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (judecător
Gheorghe Mîțu)*

Dosarul nr.2ai-137/23

2-18197125-02-2ai-28042023

D E C I Z I E

24 octombrie 2023
Chișinău

mun.

*Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Chișinău*

Având în componența sa:

Președintele completului, judecător

Judecătorii

Iorgov

Eugeniu Clim

Olga Cojocaru și Steliana

Examinând cererea de apel declarată de ***** împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 08.02.2023, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „*****”, în proces de insolabilitate către *****și ***** privind anularea parțială a actului juridic și repararea prejudiciului material cu încasarea solidară a acestuia din contul pîrîților, prin care acțiunea a fost admisă, *Colegiul civil*

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei

La data de 26.10.2018 lichidatorul S.R.L. „*****”, ***** a depus cerere de chemare în judecată către pîrîții *****și *****, intervenient accesoriu S.R.L. „*****”, prin care a solicitat declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare cu nr. 2/1-4036 din 11.10.2005, autentificat de notarul privat Lidia Snegur încheiat între debitorul S.R.L. „*****” în persoana conducătorului *****și terțul dobînditor ***** în al cărui temei a avut loc tranzacția privind înstrăinarea bunului imobil, situat în r-nul Criuleni, com. Bălțata, bunul imobil cu nr. cadastral *****, încăpere izolată nelocativă, cu suprafața de 745,92 m2, în partea pct. 2, în limita prețului de vânzare de 11 860 lei, încasarea în mod solidar din contul lui

*****și ***** în beneficiul S.R.L. „*****” a prejudiciului material în mărime de 337 287 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a menționat că, prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău nr. 2i-448/16 din 04.08.2016 a fost intentat procesul de insolvență în privința S.R.L. „*****”, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. *****, în calitate de administrator al insolvenței a fost desemnat administratorul autorizat Roman Pînzari.

În cadrul exercitării atribuțiilor de administrator al insolvenței s-a interpellat informație de la organele cadastrale în privința bunurilor imobile aparținute S.R.L. „*****”, actele de proprietate și acte prin care aceste bunuri au fost înstrăinate terțelor persoane.

Astfel, în baza datelor cadastrale a devenit cunoscut faptul că S.R.L. „*****”, era proprietara a unei încăperi izolate nelocative, situate în r-nul Criuleni, com. Bălțata, extravilan, cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 745,92 m2.

La 11.10.2005 S.R.L. „*****” în persoana conducătorului *****a comercializat construcția nominalizată lui *****, la preț de 11 860 lei, inclusiv TVA, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2/1-4036 din 11.10.2005, autentificat de notarul privat Lidia Snegur și înregistrat la organul cadastral la 11.10.2005.

Totodată, conform datelor cadastrale, valoarea estimată a imobilului constituie 337 287 lei, suma care depășește esențial prețul vânzării indicat în pct. 2 al contractului nr. 2/1-4036 din 11.10.2005 deși nici această sumă nu a fost achitată vânzătorului.

În urma vânzării imobilului la un preț derizoriu a suferit masa debitoare a S.R.L. „*****” și creditorii acesteia, suma prejudiciului fiind echivalentă valorii estimative a bunului imobil, avînd în vedere că nu s-a achitat nici prețul contractat, prejudiciul care urmează a fi recuperat, în ordinea solidată, de către persoanele implicate în tranzacția viciată și anume *****și *****.

În drept a făcut trimitere la prevederile art. 219 alin. (3), 220 alin. (1) și (3), 1398 alin. (1), art. 1414 alin. (1) ale Codului civil, art. 5 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, solicitînd admiterea acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 01.11.2018 cererea lichidatorului S.R.L. *****, ***** privind anularea parțială a actului juridic și repararea prejudiciului material cu încasarea solidară a acestuia din contul pîrîților a fost primită în procedură de examinare de judecătorul Arhip Alexandru.

La data de 18.06.2019 a depus referință la materialele cauzei pârîtul *****prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. ***** (în proces de insolabilitate) către *****și ***** privind anularea parțială a actului juridic și repararea prejudiciului material cu încasarea solidară a acestuia din contul pârîților.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 29.07.2020 a fost strămutată pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul S.R.L. „*****”, ***** împotriva lui *****și ***** , intervenientul accesoriu S.R.L. „*****” cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, pentru examinare conform competenței jurisdicționale la Judecătoria Criuleni.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni din 18.08.2020 judecător Arapu-Buțco Ali-a ridicat conflict de competență pe marginea pricinii civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul S.R.L. „*****”, ***** împotriva lui *****și ***** , intervenientul accesoriu S.R.L. „*****”, cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău nr. 2cc-80/20 din 03.09.2020 s-a constatat competența Judecătoriei Chișinău, sediul Central, la judecarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul S.R.L. „*****”, ***** împotriva lui *****și ***** , intervenientul accesoriu S.R.L. „*****”, cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 07.06.2021 a fost respinsă cererea lichidatorului S.R.L. „*****”, ***** privind anularea parțială a actului juridic și repararea prejudiciului material cu încasarea solidară a acestuia din contul pârîților.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02.11.2021 a fost admis recursul declarat de avocatul Zubco Serghei în interesele administratorului insolabilității S.R.L. „*****”, ***** , casată hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 07.06.2021, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Central, în alt complet de judecată.

La data de 02.02.2023 reprezentantul reclamantului S.R.L. „*****”, avocatul Grecu Denis a modificat și concretizat pretențiile, solicitând încasarea în mod solidar din contul lui *****și ***** în beneficiul S.R.L. „*****” prejudiciului material în mărime de 242 418 lei, în rest pretențiile au fost lăsate fără modificări.

Poziția instanței de fond

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 08.02.2023 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „*****”, în proces de insolabilitate.

S-a declarat nulitatea pct. 2 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 2/1-4036 din 11.10.2005 încheiat între S.R.L. „*****” și ***** prin care a fost înstrăinat bunul imobil cu nr. cadastral *****, încăpere izolată nelocativă, cu suprafața de 745,92 m2, situată în r-nul Criuleni, com. Bălțata extravilan, în limita prețului de vânzare de 11 860 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul pîrîților Ghelici Fiodor, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** și *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** în beneficiul S.R.L. „*****”, în proces de insolabilitate, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. ***** prejudiciul material în sumă de 242 418 lei.

S-au aplicat măsuri de asigurare a executării hotărîrii prin sechestrarea bunurilor mobile și imobile ce aparțin pîrîților Ghelici Fiodor, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** și *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, ***** în limita sumei adjudecate solidar în mărime de 242 418 lei.

S-a încasează în mod solidar din contul pîrîților Ghelici Fiodor, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** și *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 7 372,54 lei.

Solicitarea recurentului

Invocând dezacordul cu hotărîrea instanței de fond, la data de 21.02.2023 *****a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 08.02.2023, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii și pronunțarea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „*****” să fie respinsă.

Argumentele părților

În motivarea apelului declarat, apelantul *****a invocat că, nu-i este clar care au fost documentele financiare și contabile ale S.R.L. „*****” folosite de instanță, de ce instanța nu a verificat proveniența clădirii care a fost atribuită S.R.L. „*****” prin hotărârea judecătorească din 28.05.2004 și ce prejudiciu poate fi invocat în condițiile în care S.R.L. „*****” nu a construit și nici nu a cumpărat imobilul. Totodată, există neclaritate referitor la cine este îndreptățit să anuleze hotărârea judecătorească din 28.05.2004, prin care s-a stabilit valoarea construcțiilor.

Invocă apelantul că, administratorul insolabilității Roman Pînzar nu cunoaște ce s-a întâmplat între 2000 și 2006 la S.R.L. „*****”. Când a devenit administrator în 2016, Pînzar Roman a primit bunuri în valoare de peste 1 milion de lei. Bunurile au fost predate în baza unui act de către administratorul S.R.L. „*****”, Angel Victor. Cu toate acestea, Pînzar Roman nu a făcut nimic pentru a vinde bunurile și a achita conturile cu creditorii. Au trecut mai bine de șase ani și Pînzar Roman nu a mișcat un deget pentru a finaliza procedura de lichidare a S.R.L. „*****”.

Dimpotrivă, a început un audit al activității S.R.L. „*****” în perioada 2000-2006.

Susține apelantul că, la 26.05.2000 Î.A. „Privabalt” a încheiat cu S.R.L. „*****” un acord privind transferul conturilor de plată către *****în sumă de 137 549 lei.

La 26.05.2000, în conformitate cu Legea privind transferul și acceptarea, Î.A. „Privatbalt” a transferat proprietatea firmei S.R.L. „*****” pentru a achita conturile de plată lui Fiodor Ghelici.

În conformitate cu decizia Comisiei de Stat pentru Privatizare din 24.06.2000, creditorii societății Î.A. „Privatbalt” au fost aprobați.

La 28.05.2004, Curtea de Apel Economică din Chișinău a aprobat transferul datoriei creditorilor Privabalt către S.R.L. „*****” și a obligat organul cadastral Criuleni să înregistreze imobilele transferate în vederea stingerii datoriei și stabilirii valorii imobilelor (imobilele nu fuseseră înregistrate în Cadastru).

La 30.05.2000, Comisia de Stat pentru Privatizare a aprobat transferul datoriei salariale a Î.A. „Privatbalt” în sumă de 138 000 lei către S.R.L. „*****” de a achita cu creditorii Stoica Valentina în sumă de 138 000 lei.

La 16.05.2005 Curtea de Apel Economică Chișinău a aprobat transferul datoriilor pentru salarii de la Î.A. „Privatbalt” la S.R.L. „*****” și a obligat organul cadastral Criuleni să înregistreze imobilele transmise pentru a achita

conturile cu creditorul și a indica valoarea imobilelor (imobilele nu au fost înregistrate la Cadastru).

Indică apelantul că vânzarea imobilelor a fost efectuată în baza obligațiilor asumate de a achita datoriile creditorului.

Susține apelantul că, S.R.L. „*****” nu a cumpărat și nici nu a construit imobile, deci nu se poate vorbi de daune. Valoarea clădirilor transferate pentru achitarea creditelor a fost aprobată de Comisia de Stat pentru Privatizare și de decizia instanței de judecată.

În momentul în care clădirile au fost vândute, existau restanțe salariale și datorii către *****și alte datorii la credite.

Indică apelantul că, în perioada 2000-2006, S.R.L. „*****” s-a angajat să achite datoriile Î.A. „Privatbalt” pentru salarii și datorii către Ghelici Fiodor.

Conform contractului datoria trebuia să fie achitată până la sfârșitul anului 2001. Cu toate acestea, erau necesare investiții financiare uriașe pentru a menține tânăra companie în funcțiune.

În anul 2000 S.R.L. „*****” a arendat sute de hectare de teren agricol în satul Bălțata, raionul Criuleni și erau necesare resurse financiare uriașe pentru cultivarea terenurilor agricole. Era imposibil să îndeplinească obligațiile de a achita conturile de plată. Au fost nevoiți să contracteze o finanțare suplimentară prin împrumut pentru recoltă. Da, S.R.L. „*****” a primit proprietatea, dar proprietatea nu a fost înregistrată la cadastru.

Explică apelantul că, la 28.05.2004, Curtea Economică de Apel Chișinău a aprobat transferul conturilor de plată către *****Î.A. „Privatbalt” către S.R.L. „*****” și a obligat Oficiul Cadastral Criuleni să înregistreze imobilele transferate pentru a se achita cu creditorul și a indicat valoarea imobilelor (anterior imobilele nu au fost înregistrate la Cadastru). Terenul de sub clădiri era în proprietatea statului.

În calitate de fondator principal, creditor și administrator al S.R.L. „*****” nu putea permite ca tânăra companie să dea faliment în perioada de activitate agricolă. A hotărât să amâne plata datoriilor, dar nu credea că decontarea datoriilor cu creditorul *****va dura până în 2005. Agricultura necesita tot mai multe investiții financiare dar nu mai putea aștepta să facă plățile către Ghelici Fiodor, mai ales că valoarea datoriei crescuse considerabil cu ajutorul unui împrumut financiar suplimentar.

În 2003, compania a returnat terenul proprietarilor, iar contractul de închiriere

a fost anulat. Fondatorii au decis să achite datoria prin vânzarea clădirilor transferate către S.R.L. „*****” pentru a plăti conturile. Toate deciziile privind vânzarea clădirilor au fost luate de Adunarea Generală a Fondatorilor S.R.L. „*****” în conformitate cu Statutul Societății. La baza stabilirii prețului clădirilor au stat hotărârile Curții de Apel Chișinău Economice, care au indicat valoarea fiecărei clădiri.

Prin încheierea unui contract de servicii de publicitate cu agenția de publicitate MAKLER, a plasat anunțuri de vânzare a imobilelor. O clădire trebuia să fie împărțită în mai multe părți cu numere cadastrale separate, astfel încât să fie mai ușor de vândut. Când a vândut, a încercat să vândă cât mai scump posibil, dar nu au existat cumpărători dispuși să plătească mai mult. Terenul de sub clădiri nu a fost privatizat și aparținea statului, ceea ce a fost principalul motiv al reticenței de a cumpăra proprietatea la prețul dorit.

Toate tranzacțiile au fost transparente, conform Legii Republicii Moldova, așa cum prevede statutul S.R.L. „*****”, în conformitate cu decizia fondatorilor.

Calcululele au fost făcute strict oficial, prin intermediul unui birou de contabilitate, iar rapoartele au fost prezentate structurilor fiscale de stat. Conturile de plată au fost decontate irevocabil, iar datoria a fost achitată. Nu au fost formulate pretenții din partea creditorului sau a instituțiilor de control ale statului. Nici măcar un singur Contract de vânzare a clădirii nu a fost contestat de vreo parte.

După soluționarea cu creditorii, S.R.L. „*****” a continuat să funcționeze cu succes până în 2014.

În anul 2013, apelantul *****a fost numit diplomat al Organizației Internaționale/Interguvernamentale, cu statut special la Națiunile Unite. Cu această ocazie, Angel Victor, fostul director comercial al societății, a fost numit director al S.R.L. „*****”. Cu toate acestea, tinerii nu sunt întotdeauna pregătiți să se ridice la înălțimea așteptărilor. După ce a plecat apelantul din funcție, performanța economică a companiei a devenit din ce în ce mai proastă. Ca urmare, S.R.L. „*****” și-a încetat activitatea.

În anul 2016, printr-o hotărâre judecătorească, administratorul lichidator al S.R.L. „*****”, Roman Pînzar, a fost desemnat să ducă la îndeplinire procedura de faliment.

Susține apelantul că, reprezentanții administratorului lichidator S.R.L. „*****” Pînzar Roman încearcă să implice judecătorii în racolări ilegale și să

implice judecătorii în decizii ilegale prestabilite. Pentru a oferi o imagine cât mai clară asupra acestor pretenții absurde ale lui Pînzar Roman, s-a adresat autorităților competente ale statului cu solicitarea de a prezenta în instanță documentația financiară, contabilă și cadastrală.

Din păcate, documentația contabilă a firmei S.R.L. „*****” în perioada de activitate din 2000 până în 2006 nu poate fi găsită, deoarece, pornind de la răspunsurile primite și în conformitate cu legislația documentele financiar-contabile se păstrează timp de 6 ani și apoi urmează a fi distruse.

Termenul declarării apelului

Potrivit art.8 alin.(1) din Legea insolabilității, hotărârile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege.

Colegiul civil constată că, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost emisă la 08.02.2023, iar apelul a fost depusă la 21.02.2023, în termenul legal prevăzut de art. 8 alin.(1) al Legii insolabilității.

Aprecierea instanței de apel

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite cererea de apel înaintată de *****împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 08.02.2023 și a casa hotărârea instanței de fond, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 32 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

În conformitate cu art. 33 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești judecă toate cauzele civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice și autorităților publice privind apărarea drepturilor, libertăților

și intereselor legitime încălcate sau contestate, cauze pentru care legea nu prevede competența altor organe.

În continuare se menționează că, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 555/25 din 27 noiembrie 2018, începând cu 01 ianuarie 2019, sediile Judecătoriei Chișinău s-au specializat după cum urmează:

- Sediul Botanica – în materie de insolabilitate;
- Sediul Buiucani – în materie penală;
- Sediul Centru – în materie civilă;
- Sediul Ciocana – în materie contravențională și activitatea judecătorului de instrucție;
- Sediul Rîșcani – în materie de contencios administrativ.

Astfel, specializarea de examinare în materie de insolabilitate a cauzelor Judecătoriei Chișinău sediul Botanica implică soluționarea cauzelor în ordinea prevăzută de Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Conform art. 1 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

În conformitate cu art. 355 din Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolabilității se depune la judecătoria competentă în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale altor legi.

În conformitate cu art. 356 din Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

Conform art. 5 alin. (1) și (2) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, cererea de intentare a procesului de insolabilitate se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolabilitate) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în Codul de procedură civilă și în prezenta lege. Instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Principalele competențe ale instanței de insolabilitate în cadrul Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt enumerate în art. 5 alin. (5) din Lege.

Din această evidențiere a normelor procesuale se reține că, competența generală de soluționare a tuturor cauzelor civile revine instanțelor de drept comun, în timp ce competența de soluționare a cererilor de intentare a procesului de insolabilitate și a litigiilor ce țin de masa debitoare aparține instanței de insolabilitate.

Prin urmare, instanța de insolabilitate din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Central) are o competență strict determinată, în virtutea căreia urmează să examineze cauzele intentate și derulate în ordinea prevăzută de Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 60 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acțiunii.

Colegiul civil reține că, potrivit materialelor cauzei, Roman Pînzari în calitate de administrator al SRL ”*****” în proces de insolabilitate a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** și intervenientul accesoriu S.R.L. „*****”, invocând prevederile art.216, art.217, art.219, art.220 Cod civil, art.5 al Legii insolabilității, prin care a solicitat declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare nr. 2/1-4036 din 11.10.2005 încheiat între S.R.L. „*****” și ***** în privința bunului imobil, încăpere izolată nelocativă, situate în raionul Criuleni, com. Bălțata, extravilan, cu nr.cad: *****, cu suprafața de 745,92 m.p. în partea pct. (2), în limita prețului de vânzare de 11 860 lei; încasarea din contul lui

****și ****, în mod solidar în beneficiul S.R.L. „****” în proces de insolabilitate, prejudiciul material în mărime de 337 287 lei; aplicarea sechestrului pe bunurile pîrîților în limita valorii acțiunii și încasarea din contul acestora a cheltuielilor de asistență juridică și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat.

Potrivit fișei de repartizare, cererea lui Roman Pînzari în calitate de administrator al SRL „****” în proces de insolabilitate împotriva lui **** și intervenientul accesoriu S.R.L. „****” cu privire la declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare nr. 2/1-4036 din 11.10.2005 încheiat între S.R.L. „****” și ****, la data de 29.10.2018 a fost repartizată judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Centru, Alexandru Arhip.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 01.11.2018 a fost acceptată spre examinare cererea depusă de administratorul insolabilității S.R.L. „****”, **** împotriva lui **** și intervenientul accesoriu S.R.L. „****” privind declararea nulității parțiale a actelor juridice și repararea prejudiciului material (f.d. 21 vol. I).

La data de 01.07.2020 administratorul insolabilității S.R.L. „****”, **** a înaintat instanței de judecată cerere prin care a solicitat strămutarea cauzei conform competenței jurisdicționale la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, invocînd faptul

că, obiectul acțiunii nu face parte din masa debitoare a debitorului insolabil, actul juridic contestat fiind încheiat pînă la intentarea procedurii de insolabilitate, respectiv competența examinării cererii, fiind a instanței de drept comun în procedura contencioasă generală (f.d.85-86 v.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 29.07.2020 a fost strămutată cauza intentată la cererea de chemare în judecată depusă de administratorul insolabilității S.R.L. „****”, **** împotriva lui **** și intervenientul accesoriu S.R.L. „****” privind declararea nulității parțiale a actelor juridice și repararea prejudiciului material, pentru examinare conform competenței jurisdicționale la Judecătoria Criuleni (f.d. 89-91 vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 18.08.2020 cauza intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de administratorul insolabilității S.R.L. „****”, **** împotriva lui **** și intervenientul accesoriu S.R.L. „****” privind declararea nulității parțiale a actelor juridice și

repararea prejudiciului material, a fost expediată Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională (f.d. 85 vol. I).

Fiind soluționat conflictul de competență apărut între Judecătoria Chișinău sediul Central și Judecătoria Criuleni sediul Central, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03.09.2020 s-a constatat competența Judecătoriei Chișinău, sediul Central la judecarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de administratorul insolvenității S.R.L. „*****”, ***** împotriva lui ***** și intervenientul accesoriu S.R.L. „*****” privind declararea nulității parțiale a actelor juridice și repararea prejudiciului material (f.d. 100 vol. I).

În susținerea concluziei că prezenta cauză urmează a fi examinată de către instanța de insolvenție din cadrul Judecătoriei Chișinău, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a reținut faptul că, motivul de drept invocat de administratorul insolvenității, se încadrează motivului de drept de anulare a actului juridic prevăzut la art. 104 lit. (c) al Legii insolvenții, or prin efectul contractului de vânzare-cumpărare din 11.10.2005, prestația debitorului SRL „*****” se invocă a fi mai mare decât cea primită de la ***** (f.d.100 v.I).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 07.06.2021 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de administratorul insolvenității S.R.L. „*****”, ***** împotriva lui ***** și intervenientul accesoriu S.R.L. „*****” privind declararea nulității parțiale a actelor juridice și repararea prejudiciului material (f.d. 131 vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02.11.2021 a fost admis recursul declarat de avocatul Zubco Serghei în interesele administratorului S.R.L. „*****”, *****; casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 07.06.2021 și restituită cauza la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d. 165 vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 08.02.2023 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „*****”, în proces de insolvenție.

S-a declarat nulitatea pct. 2 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 2/1-4036 din 11.10.2005 încheiat între S.R.L. „*****” și ***** prin care s-a înstrăinat bunul imobil cu nr. cadastral *****, încăpere izolată nelocativă, cu suprafața de 745,92 m2, situată în r-nul Criuleni, com. Bălțata extravilan, în limita prețului de vânzare de 11 860 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul pîrîților Ghelici Fiodor, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** și *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** în beneficiul S.R.L. „*****”, în proces de insolabilitate, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. ***** prejudiciul material în sumă de 242 418 lei.

S-au aplicat măsuri de asigurare a executării hotărîrii prin sechestrarea bunurilor mobile și imobile ce aparțin pîrîților Ghelici Fiodor, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** și *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, ***** în limita sumei adjudecate solidar în mărime de 242 418 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul pîrîților Ghelici Fiodor, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** și *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. ***** în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7 372,54 lei.

Studiind temeiurile de fapt și de drept invocate de către partea reclamantă în susținerea cererii de chemare în judecată, Colegiul civil constată că, solicitările formulate în cererea de chemare în judecată nu se subscriu condițiilor legale întru categorisirea acestora ca fiind de competența instanței de insolabilitate.

Colegiul civil evidențiază că, în sensul art. 2 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procedura falimentului reprezintă acea procedură de insolabilitate concursuală colectivă și egalitară care se aplică debitorului în vederea lichidării patrimoniului acestuia pentru acoperirea pasivului.

În conformitate cu art. 355 din Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolabilității se depune la judecătoria competentă în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale altor legi.

În conformitate cu art. 356 din Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

Conform art. 5 alin. (1), (2) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, cererea de intentare a procesului de insolabilitate se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolabilitate) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în Codul de procedură civilă și în prezenta lege. Instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Principalele competențe ale instanței de insolabilitate în cadrul Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt enumerate în art. 5 alin. (5), conform căroră, principalele competențe ale instanței de insolabilitate în cadrul prezentei legi sînt:

a) pronunțarea motivată a hotărîrii de intentare a procesului de insolabilitate și, după caz, de intrare în insolabilitate atît prin procedura falimentului, cît și prin procedura de restructurare a debitorului;

b) examinarea obiecțiilor debitorului împotriva cererii introductive a creditorilor și judecarea obiecțiilor creditorilor împotriva intentării procedurii;

c) desemnarea administratorului provizoriu și fixarea remunerației lui, desemnarea administratorului insolabilității sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura pînă la confirmarea ori, după caz, pînă la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum și stabilirea atribuțiilor lui pentru această perioadă;

d) destituirea sau acceptarea cererii de demisie a administratorului insolabilității/lichidatorului;

e) ridicarea dreptului debitorului de a își mai conduce activitatea;

f) tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolabilitatea debitorului, precum și sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvîrșite de aceștia;

g) judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolabilității/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului;

h) soluționarea contestațiilor debitorului, ale comitetului creditorilor ori ale oricărei persoane interesate împotriva măsurilor luate de administratorul provizoriu, de administratorul insolabilității/lichidator;

i) confirmarea planului procedurii de restructurare sau, după caz, de lichidare după votarea lui de către creditorii;

j) soluționarea cererii depuse de administratorul insolabilității sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment;

k) examinarea raportului administratorului provizoriu, cel al administratorului insolabilității/lichidatorului;

l) anularea hotărîrii adunării creditorilor și a comitetului creditorilor;

m) ridicarea sechestrelor de pe patrimoniul debitorului și anularea altor măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvenței și/sau a lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare, aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens;

n) pronunțarea hotărârii de încetare a procesului;

o) alte competențe stabilite de prezenta lege și de Codul de procedură civilă.

Reiterând cele menționate supra, Colegiul civil menționează că, cererea de chemare în judecată înaintată de către Roman Pînzari în calitate de administrator al SRL "***** în proces de insolvență împotriva lui ***** și intervenientul accesoriu S.R.L. „*****”, este întemeiată în baza prevederilor art.216, art.217, art.219, art.220 Cod civil, art.5 al Legii insolvenței, fapt menționat și de către instanța de fond în hotărârea din 08.02.2023 (f.d.6 verso V.II).

Însă contrar propriilor constatări cu referire la prevederile art. 240 alin.(3) CPC reținute de către instanța de fond, potrivit cărora instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant, instanța de insolvență a reținut că, din conținutul cererii de chemare în judecată rezultă că de către lichidator a fost invocat temeiul de nulitate prevăzut la art. 104 alin.(1), lit.(c) al Legii insolvenței (f.d.7 verso v.II), argumente contrare materialelor cauzei, or partea reclamantă în susținerea temeiurilor de drept invocate în cererea de chemare în judecată nu a invocat prevederile art. 104 al Legii insolvenței.

Conform art. 27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare, principiu fundamental ignorat de către instanța de fond la soluționarea prezentei cauze.

Colegiul civil reține că, competența generală de soluționare a tuturor cauzelor civile revine instanțelor de drept comun, în timp ce competența de soluționare a cererilor de intentare a procesului de insolvență și a litigiilor ce țin de masa debitoare aparține instanței de insolvență.

Colegiul civil menționează că, obiectul litigiului inițiat de către administratorul insolvenței S.R.L. „*****”, ***** ține de declararea nulității parțiale a actelor juridice și repararea prejudiciului material prin încasarea sumei, or prin cererea de chemare în judecată, administratorul insolvenței a solicitat

declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 11.10.2005, între debitorul S.R.L. „*****” în calitate de vânzător și ***** în calitate de cumpărător, invocând că bunul a fost vândut la un preț mai mic decât valoarea lui.

Colegiul civil adnotează că, din materialele cauzei se reține faptul că, la soluționarea conflictului de competență ridicat în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Vetuga Zenif” în proces de insolabilitate către *****și *****, intervenient accesoriu S.R.L. „*****” privind declararea nulității parțiale a actului juridic, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03.09.2020, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a reținut că, dat fiind faptul că din pretențiile cererii de chemare în judecată înaintate se reține cert că, deși nu a indicat expres în cererea de chemare în judecată, prin efectul celor solicitate de către reclamant, implicit se reține temeiul prevăzut de art. 104 lit. c) din Legea insolabilității, motiv din care a și fost reținută competența instanței de insolabilitate și anume Judecătoria Chișinău, sediul Central la judecarea cauzei respective.

Colegiul civil menționează că, administratorul insolabilității S.R.L. „*****”, ***** a solicitat strămurarea prezentei cauze Judecătoriei Chișinău sediul Centru avînd în vedere faptul că, obiectul acțiunii nu face parte din masa debitoare a debitorului insolabil, invocînd în calitate de temei de drept prevederile Codului civil privind nulitatea actelor.

Colegiul civil menționează că, prevederile art. 104 al Legii insolabilității, stabilesc ordinea, temeiurile și limitele temporale de înaintare a acțiunilor de către administratorul/ lichidatorul persoanei insolabile cu privire la anularea unor acte juridice.

La caz, contractul de vânzare-cumpărare a cărui nulitate se solicită a fost încheiat la data de 11.10.2005, adică mai mult cu 10 ani calculați anterior intentării procesului de insolabilitate în privința S.R.L. „Vetuga Zenif”.

Conform prevederilor art. 33¹ CPC, judecătoriile examinează și soluționează în fond toate cauzele civile, dacă legea nu prevede altfel.

În contextul celor expuse, Colegiul civil reține că, soluționarea prezentului litigiu nu ține de competența instanței de insolabilitate.

Colegiul civil menționează că, prin cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „*****”, în proces de insolabilitate către *****și ***** se solicită anularea parțială a actului juridic și repararea prejudiciului material cu încasarea

solidară a acestuia din contul pîrîţilor.

Prin urmare, Colegiul civil conchide că, litigiul dat nu ţine de competenţa instanţei specializate în materie de insolvabilitate, ci ţine de competenţa instanţei specializate în materie civilă, urmând a fi examinată conform competenţei de către Judecătoria Chişinău, sediul Centru.

Respectiv, Judecătoria Chişinău, sediul Centru, urmează să dea apreciere cerinţelor cererii de chemare în judecată înaintată de Roman Pînzari administratorul S.R.L. „*****”, în proces de insolvabilitate către *****şi ***** privind anularea parţială a actului juridic şi repararea prejudiciului material cu încasarea solidară a acestuia din contul pîrîţilor.

Din analiza normelor de drept precitate supra, Colegiul civil constată că, este de competenţa Judecătoriei Chişinău, sediul Centru de a da apreciere asupra valabilităţii şi temeiniciei probelor anexate la materialele cauzei în susţinerea solicitării cu privire la anularea parţială a actului juridic şi încasarea prejudiciului.

Conform art. 388 alin.(1) lit.(i) CPC, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.

Prin urmare, avînd în vedere că încălcarea competenţei reprezintă temei de casare a hotărîrii judecătoreşti, iar erorile instanţelor de judecată duc în mod direct la încălcarea dreptului părţilor la un proces echitabil, pe terenul art.6 CEDO, Colegiul civil constată că, competenţa jurisdicţională constituie unul dintre elementele fundamentale ale legalităţii procesului civil şi competentă să judece prezenta cerere de chemare în judecată este Judecătoria Chişinău, sediul Centru - instanţa de judecată specializată în examinarea cauzelor în materie civilă.

Colegiul civil notează că, examinarea cererii de chemare în judecată de către instanţa de insolvabilitate în mod evident şi cert este de natură să lezeze dreptul participaţilor la proces la examinarea cauzei de către o instanţă competentă, avînd în vedere că la caz, litigiul respectiv avînd specificul său urmează a fi examinat într-un proces contradictoriu în care părţile să fie libere de a-şi exercita dreptul de administrare a probelor şi susţinerea poziţiilor în faţa instanţei într-un proces reglementat de normele Codului de procedură civilă şi al legislaţiei ce reglementează modalitatea de apărare a dreptului de apărare a cărui lezare se invocă prin acţiunea înaintată.

Din considerentele menţionate supra, Colegiul civil va admite cererea de apel declarată de Ghelici Fiodor, va casa hotărîrea Judecătoriei Chişinău, sediul

Central din 08.02.2023 și va remite cauza la rejudecare Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La rejudecarea cauzei este necesară remedierea neajunsurilor depistate, urmând a fi examinate pe deplin toate pretențiile și observațiile părților în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, ***Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău***

DECIDE :

Se admite apelul declarat de Ghelici Fiodor.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 08.02.2023 adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „*****”, în proces de insolabilitate către *****și ***** privind anularea parțială a actului juridic și repararea prejudiciului material cu încasarea solidară a acestuia din contul pîrîților, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța competentă - Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul
Clim

Eugeniu

Judecătorii
Cojocaru

Olga

Iorgov

Steliana